

Γνωριμία με τη “φωτογραφική έκφραση” για παιδιά του Δημοτικού

Η μικρή εισαγωγή στη φωτογραφική έκφραση για παιδιά 6-12 χρόνων που ακολουθεί, γράφτηκε με σκοπό να ενθαρρύνει τους εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης να δοκιμάσουν κάποιες δραστηριότητες οπτικοακουστικής παιδείας και προτείνει ένα χειροπιαστό ξεκίνημα αλλά και ένα πλαίσιο για παραπέρα δραστηριότητες που δεν θα δυσκολέψουν τους μικρούς μαθητές. Έγινε προσπάθεια ώστε να συνδυαστεί τόσο μια πρώτη, θεωρητική κατανόηση των «κατασκευαστικών» διαστάσεων κάθε οπτικοακουστικού προϊόντος όσο και η δραστηριοποίηση των παιδιών για τη δημιουργία δικών τους οπτικοακουστικών έργων.

Δημοσιεύτηκε, σε συνοπτική μορφή, στο ένθετο για παιδιά «Ερευνητές» της εφημερίδας «Καθημερινή», την 17-5-2003. Οι εκπαιδευτικοί που θα θελήσουν να την αξιοποιήσουν μπορούν, αν θέλουν, να αντικαταστήσουν τις προτεινόμενες φωτογραφίες με ανάλογες, που θα τραβήξουν οι ίδιοι ή θα κόψουν από περιοδικά.

Φωτογραφικές εικόνες συναντάμε γύρω μας σε κάθε μας βήμα:

- στα περιοδικά και στα διάφορα έντυπα υπάρχουν τυπωμένες φωτογραφίες ακίνητες
- στον κινηματογράφο και στην τηλεόραση προβάλλονται φωτογραφικές εικόνες κινούμενες
- στο INTERNET υπάρχουν πολλές φωτογραφικές εικόνες άλλοτε ακίνητες και άλλοτε κινούμενες.

Αν θέλεις όμως να καταλάβεις μερικά πράγματα για τον τρόπο που σκέφτονται οι δημιουργοί αυτών των φωτογραφικών εικόνων, μπορείς να δοκιμάσεις τις δραστηριότητες που ακολουθούν.

Σε κάποιες από τις δραστηριότητες αυτές, θα προσπαθήσεις να δημιουργήσεις τις δικές σου φωτογραφικές εικόνες.

Μπορείς να χρησιμοποιήσεις οποιαδήποτε απλή φωτογραφική μηχανή.

Θα κάνεις μερικές πολύ χρήσιμες παρατηρήσεις, που ισχύουν το ίδιο εάν, αργότερα, θελήσεις να χρησιμοποιήσεις μια βιντεοκάμερα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΠΡΩΤΗ

Σκέφτηκες ποτέ ότι μια φωτογραφία δεν δείχνει μονάχα όσα φαίνονται μέσα στην εικόνα, αλλά, μερικές φορές, μας λέει πολλά και γι' αυτόν που τράβηξε τη φωτογραφία;

Μπορείς άραγε να μαντέψεις ποιά άλλη ιδιότητα έχει ο φωτογράφος που τράβηξε καθεμιά από τις παρακάτω φωτογραφίες;

Τη φωτογραφία Νο την τράβηξε ένας αστρονόμος.

Τη φωτογραφία Νο την τράβηξε ένας φωτογράφος μόδας.

Τη φωτογραφία Νο την τράβηξε μία μαμά.

Τη φωτογραφία Νο την τράβηξε ένας πολεμικός ανταποκριτής.

Τη φωτογραφία Νο την τράβηξε ένα κοριτσάκι πέντε χρονών.

Τη φωτογραφία Νο την τράβηξε ένας τουρίστας.

Τη φωτογραφία Νο την τράβηξε ένας διαφημιστής.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

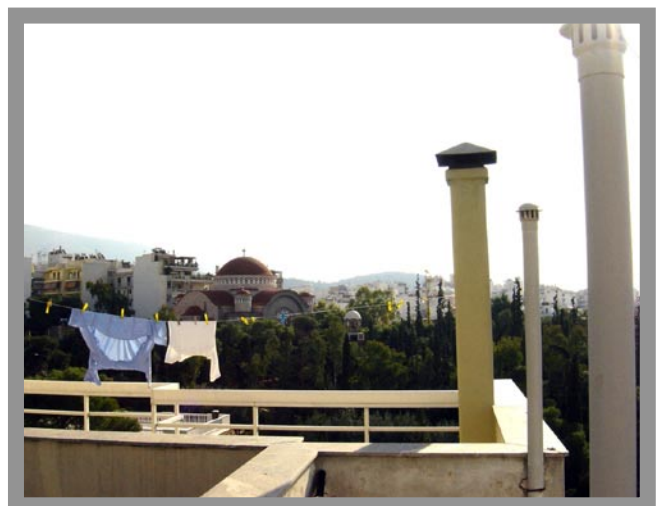
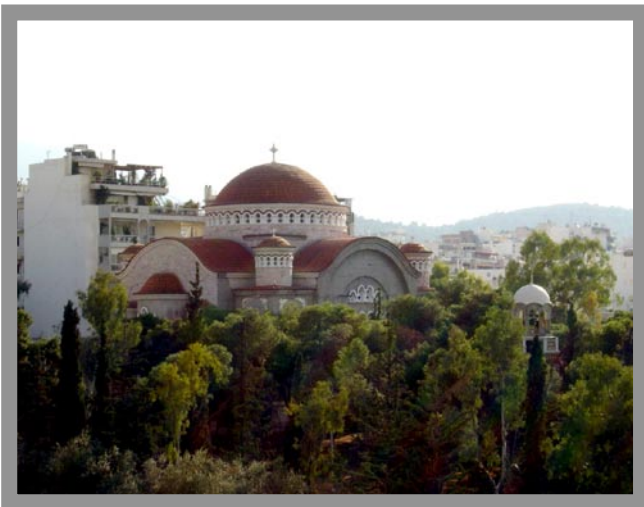
Σκέφτηκες ποτέ ότι σε μια φωτογραφία φαίνονται μόνον όσα στοιχεία αποφάσισε ο φωτογράφος να δείξει μέσα στην εικόνα του;

Για παράδειγμα:

ο φωτογράφος που τράβηξε την πρώτη φωτογραφία παρακάτω, αποφάσισε να περιορίσει το κάδρο του.

Στάθηκε λίγα βήματα πιο μπροστά και, με το φακό του, απομόνωσε το θέμα του έτσι ώστε να μη φανούν όσα στοιχεία υπήρχαν τριγύρω και φαίνονται στη δεύτερη φωτογραφία.

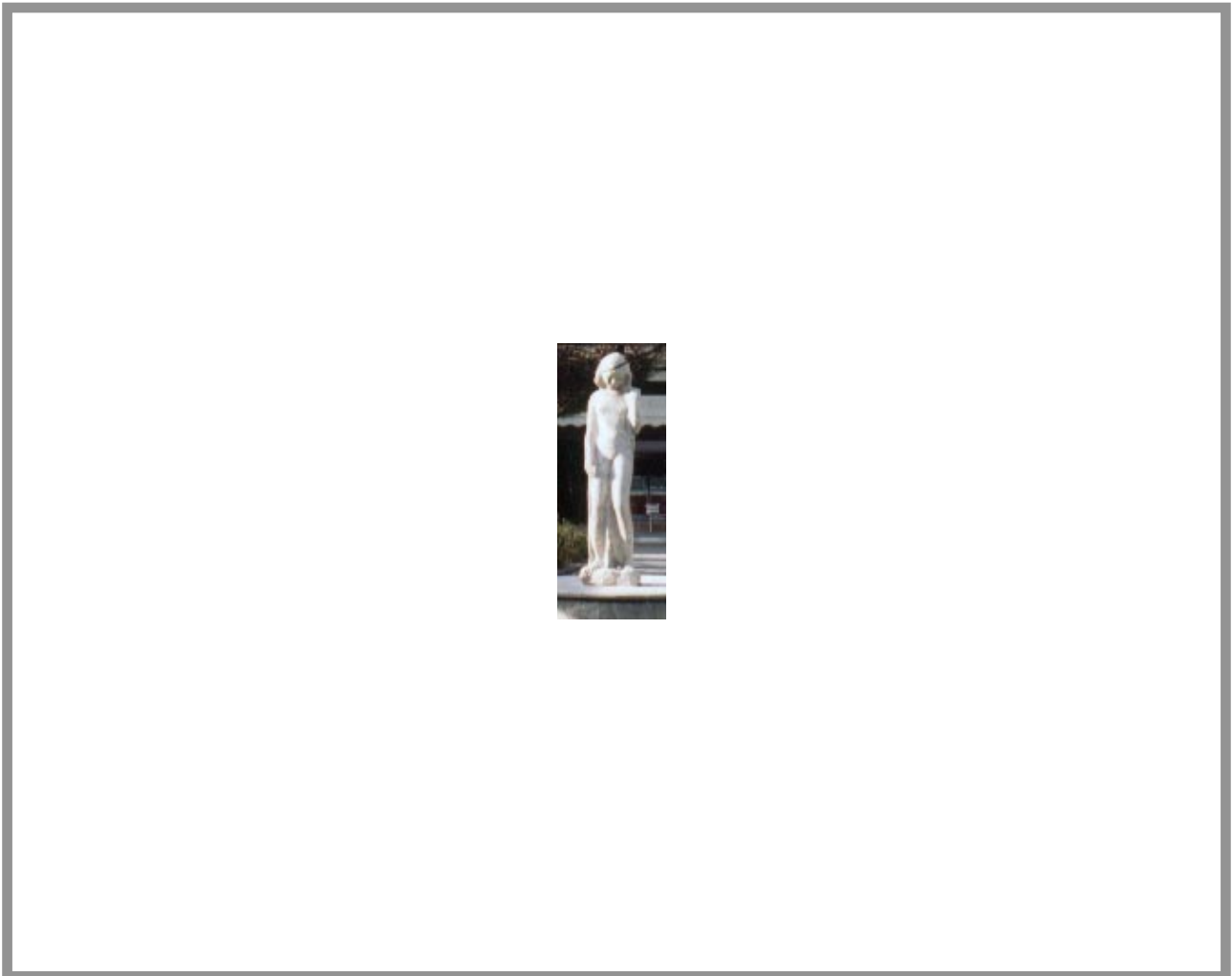
Προτίμησε δηλαδή να δείξει μόνον το θέμα που τον ενδιέφερε.

Να λοιπόν άλλη μια φωτογραφία όπου ο φωτογράφος αποφάσισε να πλησιάσει το θέμα του ώστε να μη φανούν όσα στοιχεία υπήρχαν τριγύρω.

Μπορείς άραγε να φανταστείς και να ζωγραφίσεις κάποια όμορφα ή άσκημα στοιχεία, που ίσως υπήρχαν τριγύρω;

αφού τελειώσεις τη ζωγραφιά σου, γύρισε στην επόμενη σελίδα...

....και τώρα ας δούμε δύο φωτογραφίες που δείχνουν το ίδιο άγαλμα:

Στην πρώτη φωτογραφία, ο φωτογράφος θέλησε να απομονώσει το θέμα του μέσα στο κάδρο.

ΤΙΤΛΟΣ.....

Στη δεύτερη φωτογραφία ο φωτογράφος προτίμησε να απομακρυνθεί από το άγαλμα έτσι ώστε, μέσα στο κάδρο του, να φαίνονται τα στοιχεία που υπήρχαν τριγύρω.

ΤΙΤΛΟΣ.....

Παρατήρησε τις δύο φωτογραφίες προσεκτικά. Θα μπορούσε κανείς να πει ότι, αφού δείχνουν το ίδιο άγαλμα, είναι σχεδόν ίδιες.

Όμως σου προκαλούν την ίδια εντύπωση;

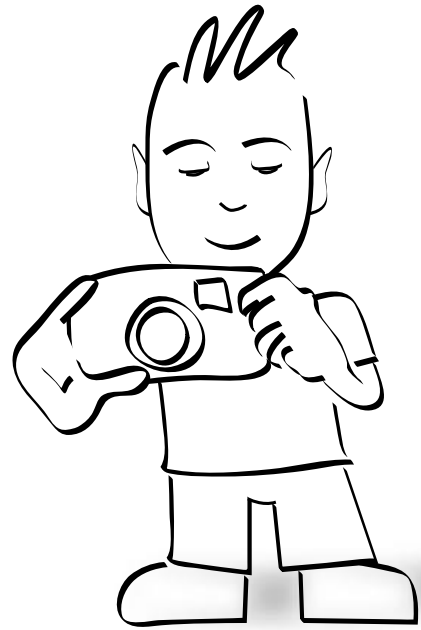
Αν χρειαζόταν να δώσεις έναν τίτλο σε κάθε μία φωτογραφία, ποιόν τίτλο θα διάλεγες για την πρώτη και ποιόν τίτλο θα διάλεγες για τη δεύτερη φωτογραφία;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΡΙΤΗ

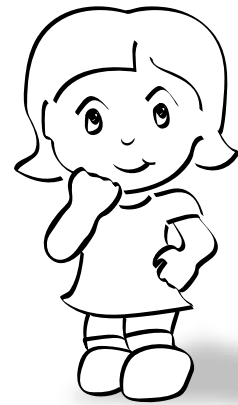
Σήμερα, όλοι μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε μια απλή φωτογραφική μηχανή. Κάθε φορά που θέλουμε να θυμόμαστε ένα ιδιαίτερο γεγονός, φροντίζουμε κάποιος να τραβήξει μερικές φωτογραφίες.

Όμως η φωτογράφιση, είναι μια πράξη λίγο ...μαγική.

Ένα οποιοδήποτε αντικείμενο γύρω μας μέσα από μια φωτογραφία μπορεί να μεταμορφωθεί!

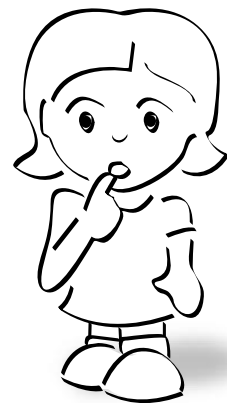

Διάλεξε ένα δικό σου, αγαπημένο αντικείμενο και χρησιμοποιώντας μια απλή φωτογραφική μηχανή, προσπάθησε να το φωτογραφίσεις εκεί που συνήθως βρίσκεται όταν δεν το χρησιμοποιείς.

Τώρα προσπάθησε να φωτογραφίσεις το ίδιο αντικείμενο σε μια θέση που...δεν θα το έβαζες ποτέ.

Σε μια θέση που, αν το έβρισκες εκεί, θα ξαφνιαζόσουν πάρα πολύ.

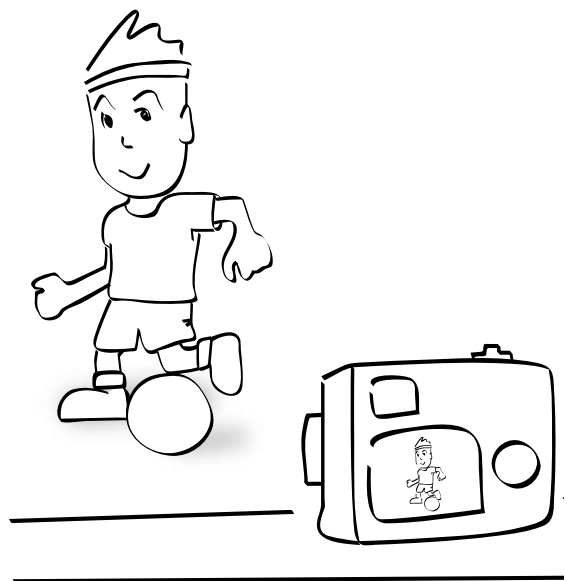
Δοκίμασε πάλι να φωτογραφίσεις το ίδιο αντικείμενο σα να ήταν ήρωας ενός παραμυθιού!

Μπορείς, αν θέλεις, να του προσθέσεις μάτια, πόδια, ρούχα ή ότι άλλο θεωρείς απαραίτητο. Άραγε τι θα διαλέξεις να φαίνεται πίσω του ή γύρω του;

Τέλος δοκίμασε να φωτογραφίσεις τον εαυτό σου την ώρα που χρησιμοποιείς αυτό το αγαπημένο σου αντικείμενο.

Αν χρειαστεί, παρακάλεσε κάποιον άλλον να σε φωτογραφίσει, όπως ακριβώς θα του πεις εσύ.

Αφού οι φωτογραφίες σου τυπωθούν, μπορείς να τις κολλήσεις όλες μαζί σε ένα χαρτί, αφήνοντας λίγο άδειο χώρο από κάτω.

Σε όλες τις φωτογραφίες που τράβηξες πρωταγωνιστεί το ίδιο αντικείμενο.

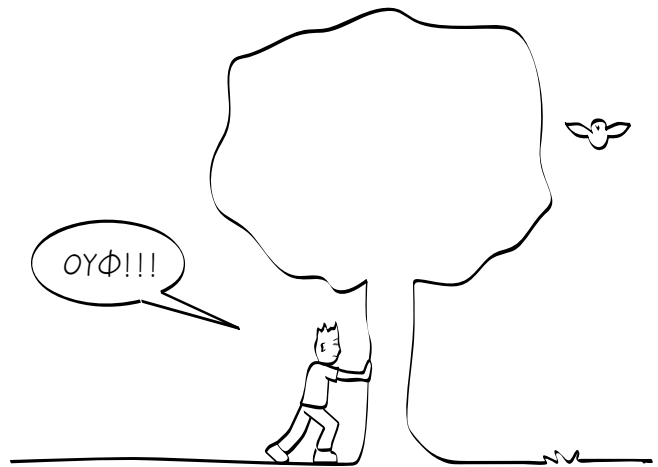
Όμως οι φωτογραφίες αυτές είναι πολύ διαφορετικές μεταξύ τους.

Άραγε τι ιδιαίτερο χαρακτηριστικό έχει κάθε μία φωτογραφία που την κάνει να διαφέρει από τις υπόλοιπες;

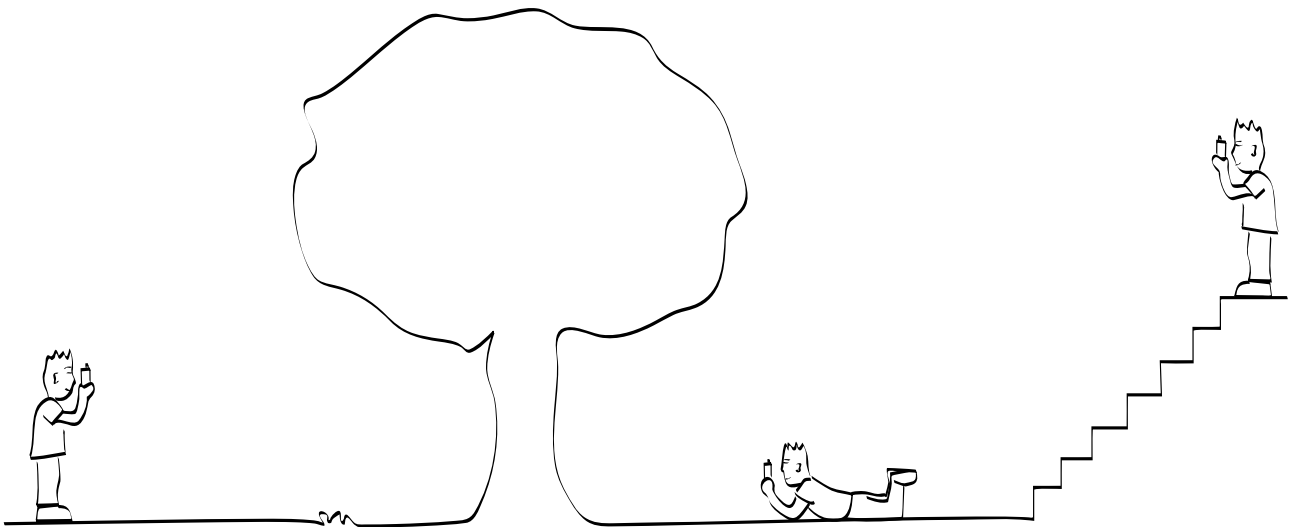
Μπορείς κάτω από κάθε φωτογραφία να συμπληρώσεις μια δική σου ταιριαστή λεζάντα;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

Για τη δραστηριότητα αυτή, θα χρειαστεί να διαλέξεις ένα αντικείμενο που να βρίσκεται έξω από το σπίτι σου και να μην είναι δυνατόν να μετακινηθεί. (ένα δέντρο ή ένα περίπτερο ή ένα σταματημένο αυτοκίνητο ή κάτι ανάλογο).

Άραγε είναι δυνατό να τραβήξεις τρεις εντελώς διαφορετικές φωτογραφίες αυτού του αντικειμένου που διάλεξες;

Αφού όλες οι φωτογραφίες σου τυπωθούν μπορείς να τις παρατηρήσεις προσεκτικά και να τις συγκρίνεις.

Ποιά δείχνει το θέμα σου καλύτερα; Γιατί;

Δείξε τις τρεις φωτογραφίες του ίδιου αντικειμένου και σε άλλους.

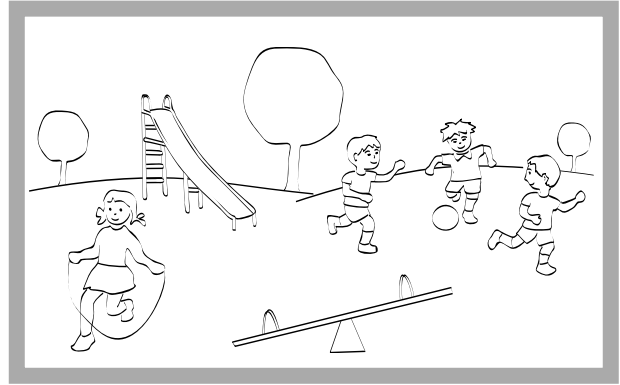
Ποιά από τις τρεις φωτογραφίες θεωρούν ότι δείχνει καλύτερα το θέμα που διάλεξες; Γιατί;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΠΕΜΠΤΗ

Δοκίμασε να φωτογραφίσεις μια ομάδα παιδιών που παίζουν (στο προαύλιο του σχολείου ή σε κάποια παιδική χαρά ή σε μια πλατεία).

Πρώτα προσπάθησε να τα φωτογραφήσεις από αρκετά μακριά (σε γενικό κάδρο), ώστε να φαίνεται ότι παίζουν.

Πώς είναι ο χώρος όπου παίζουν;

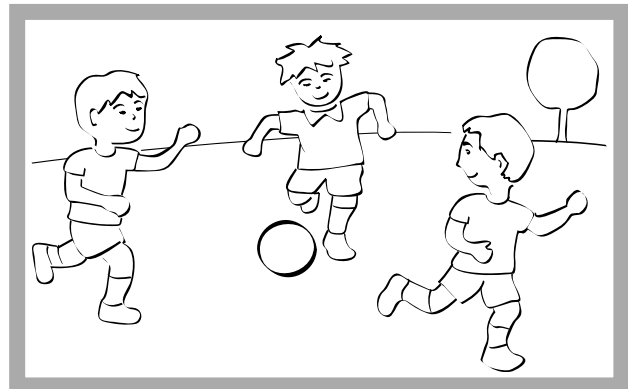

Στα γενικά κάδρα οι άνθρωποι φαίνονται μικροί, από μακριά, γιατί μας ενδιαφέρει να φανεί ο χώρος όπου βρίσκονται.

Μετά δοκίμασε να τα φωτογραφίσεις από πιο κοντά, ολόσωμα (σε μεσαίο κάδρο).

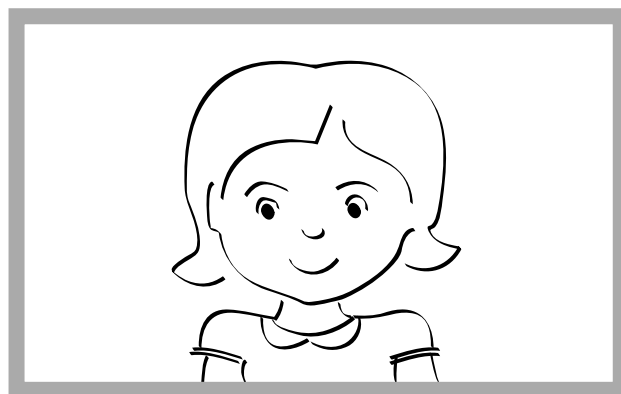
Αν δεν χωρούν όλα τα παιδιά σε μία φωτογραφία, δεν πειράζει.

Θα πρέπει όμως να φαίνεται καθαρά τι παίζουν ή τι άλλο κάνουν εκείνη τη στιγμή.

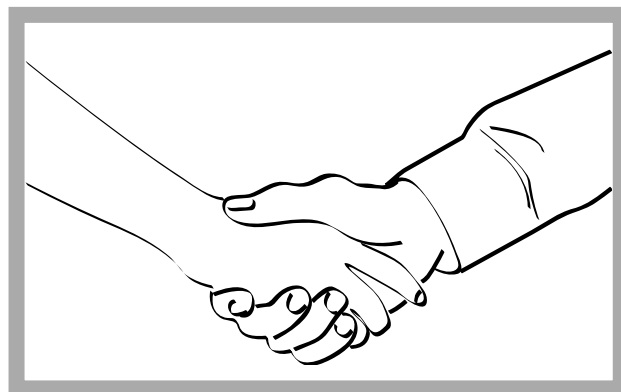

Στα μεσαία κάδρα οι άνθρωποι φαίνονται ολόσωμοι, χωρίς πολύ «αέρα» πάνω από τα κεφάλια τους και κάτω από τα πόδια τους, γιατί μας ενδιαφέρει να φανεί τι κάνουν και πώς συμπεριφέρονται μεταξύ τους.

Τέλος δοκίμασε να τραβήξεις μερικές φωτογραφίες των παιδιών από κοντά.

Μόνον πρόσωπα, μόνο χέρια ή μόνον πόδια (σε κοντινό κάδρο).
Φωνάζουν; Γελούν; Συνομιλούν;
Είναι χαρούμενα; Είναι θυμωμένα;
Κρατούν κάτι που πρέπει να φανεί;
Φορούν κάτι ξεχωριστό;

Στα κοντινά κάδρα μας ενδιαφέρει να φανούν οι εκφράσεις των παιδιών και οι πολύ σημαντικές λεπτομέρειες.

Αν μαζί με σένα εργαστούν κι άλλοι φίλοι-ες ή συμμαθητές-τριές σου, θα έχει ενδιαφέρον για κάθε μία από τις παραπάνω δραστηριότητες, να συγκρίνετε τις φωτογραφίες που έβγαλε καθένας.

Καλή επιτυχία και καλή διασκέδαση!
